JAARVERSLAG 2023-2024

www.samenonderwijsmaken.be

INHOUD

1. Een prikkelende terugblik
2. Werking 23-24
    a. Laboratorium
    b. Community
    c. Studio
3. Communicatie
4. Interne processen

EEN PRIKKELENDE TERUGBLIK

Samen Onderwijs Maken wil het Leuvense onderwijs innovatief versterken. Sinds 2015 bundelen we de krachten voor een unieke samenwerking tussen stad Leuven, onderwijsmakers, ondersteuners en leerders van kleuterschool tot hoger en volwassenenonderwijs.

Een jaar geleden nam ik de fakkel over als coördinator van het SOM-team. Het werd een boeiende tocht door het Leuvense onderwijslandschap, waarin partnerschappen ontstaan die op veel andere plekken onmogelijk lijken. Door gezamenlijk een agenda te bepalen voor de Leuvense onderwijsuitdagingen en te werken vanuit loyaliteit en vertrouwen, springen we in Leuven met z'n allen verder.

Het **memorandum** met uitdagingen en ideeën voor toekomstige beleidsmakers dat binnen de schoot van de SOM-raad ontstond, is daarvan een krachtig voorbeeld. "Het is niet zomaar een eisenpakket, maar vooral ook een appel aan onszelf als netwerk", zo formuleerde onze voorzitter Jan Elen het.

Werk genoeg dus op de plank voor ons nieuwe werkjaar. Maar voor we er weer invliegen, blikken we graag nog even terug op wat er binnen onze labo-, studio- en communitywerking zoal ontstond het afgelopen jaar.

Want al het moois nog 's in de verf zetten, prikkelt om ook volgend jaar het beste uit ons Leuvense onderwijsnetwerk te halen.

Eva Van de gaer
SOM-coördinator

WERKING 23-24

Om onze ambities waar te maken, brengen we onderwijsmakers fysiek en online samen voor ontmoeting, dialoog en expertiseontwikkeling en -deling in onze community. We bouwen aan projecten in de studio en ontwerpen experimenten in het labo om antwoorden te zoeken voor complexe uitdagingen die vandaag en morgen spelen in onderwijs.

Per onderdeel van onze werking bespreken we kort wat er het afgelopen jaar zoal gebeurde.

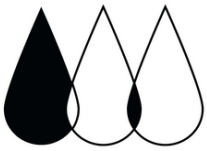

Laboratorium

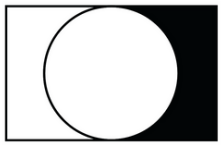

Studio

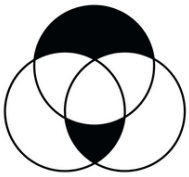

Community

ZIJ-INSTROMERS

Laboratorium

Situering

Het lerarentekort is momenteel een van de grootste uitdagingen in het onderwijs. De SOM-raad besliste om een labo zij-instromers op te starten om de strijd aan te gaan tegen het lerarentekort.

Partners

Stad Leuven, UCLL, KU Leuven, Leuven Mindgate, VDAB, Acerta

Realisaties

Tijdens een kick-off identificeerden we de obstakels en mogelijkheden: van onrealistische verwachtingen en andere opportuniteiten op de arbeidsmarkt tot een gebrek aan startcompetenties en begeleiding.

Een nieuwe samenkomst focuste op de uitdieping van 3 thema's: de versterking van de startcompetenties van zij-instromers, de versterking van aanvangsbegeleiding en leren on-the-job en tot slot, een Leuvens platform voor zij-instromers en gastleraren.

Bij het in kaart brengen van de bestaande Leuvense initiatieven bleek dat er heel wat in de pijplijn zit. In het labo volgen we die initiatieven verder op en gaan we na wat we als Leuvens netwerk op dat vlak nog te doen hebben of verder kunnen afstemmen.

DIVERSE LERAARSKAMER

Laboratorium

Situering

In 2022 zijn we gestart met dit labo vanuit een puur engagement en geloof in de mogelijkheid om de leraarskamer diverser te krijgen. De ambitie was duidelijk. We willen dat elke Leuvense leraarskamer een afspiegeling is van de maatschappij maar vooral ook van de groep leerlingen waar we aan lesgeven.

We brachten in eerste instantie het verlies aan potentieel in kaart via een leaky pipeline. Een inspirerend document waar we regelmatig naar terug grepen. We brachten casuïstiek in en deelden onze bezorgdheden en frustraties met veel respect voor mekaars onderwijsproject met bijhorende grenzen en mogelijkheden. Er zijn namelijk geen eenvoudige oplossingen voor complexe uitdagingen.

Heel wat talent, ook om leraar te worden, gaat verloren. In onze story "De pijpleiding lekt over de hele lengte." Waarom hebben we zo weinig leraren van kleur? interviewden we onderzoeker Graziela Dekeyser over de drempels en kansen op het vlak van meer diversiteit in onze leraarskamers.

Partners

UCLL (lerarenopleidingen), KU Leuven , Stroom, KSLeuven, GO! Huis 11, De Ark, De Zevensprong, afdeling diversiteit stad Leuven, Speak up!

Realisaties

Een startnota, een charter, een opzet voor een lerend netwerk, een idee voor een studiedag, een oplijsting van mogelijke experimenten, een concretisering van een experiment tussen lerarenopleiding en secundair… Alles ligt bij wijze van spreken klaar om van start te gaan. Behalve dat het lerarentekort, de dagelijkse hectiek, de onmogelijkheid van de regelgeving, de strakheid van de schoolreglementen… ons elke keer weer met de voetjes op de grond zetten.

Uitdagingen

We liepen een paar keer vast in het labo en zochten naar wat we wel kunnen doen. Het laatste jaar ervaarden we meermaals dat we tijd moeten nemen om het blijvend op onze agenda's te plaatsen en dat we ons niet mogen vastzetten in alleen maar experimenteren.

Dat alles maakt dat de labovorm niet meer klopt en we een andere vorm zoeken voor 24-25. We komen volgend schooljaar 2 keer samen en denken na over hoe we het thema continu op de agenda kunnen zetten.

SPEAK UP!

Laboratorium

Situering

De ambities van de ambassadeurs liegen er niet om. Ze willen werken aan een racismewijze cultuur op elke Leuvense secundaire school. Ze werken daarvoor met ambassadeurs in de Leuvense scholen.

Op vraag van de jongeren uit het eerste experimentjaar, vroegen ze nog een jaar om verder te experimenteren met de werkingen binnen de geïnteresseerde scholen. Ook de community stond nog niet helemaal op punt.

Partners

- Middelbare scholen waar onze ambassadeurs actief zijn
- Stad Leuven, die ons ondersteunt in dit project
- Jongeren, die verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering en outreach van het project

Realisaties

Aan het begin van het schooljaar hebben we ervoor gekozen om de jongeren meer verantwoordelijkheid te geven. We willen dat zij zelf het voortouw nemen in de outreach naar andere jongeren en scholen. Zo hebben we een eigen workshop ontwikkeld en een rondetafelgesprek opgezet om op een vernieuwende manier over racisme te praten. Daarnaast hebben we een nieuwe locatie. In De Villa kunnen jongeren twee keer per maand langskomen om te ontspannen, een hapje of drankje te nuttigen, maar vooral om gehoord te worden.

In het magazine van MijnLeuven dat we overnamen als story gaf voorzitter Marta een inzicht in de werking van Speak Up!.

Uitdagingen

Nu we zelf meer eigenaarschap hebben genomen, is het belangrijk om snel te leren en ons verder te versterken. Het leven van een tiener is al erg hectisch, dus hoe meer ambassadeurs zich inzetten, hoe beter we de taken kunnen verdelen.

ONDERWIJS X CULTUUR

Laboratorium

Situering

Leuven gaat de uitdaging aan om te strijden voor de titel Europese Culturele Hoofdstad 2030 en wil inzetten op radicaal nieuwe verbindingen. In dit labo gaan we op zoek naar duurzame samenwerkingen tussen onderwijs en cultuur.

Partners

CLT, CVO Volt, Heilig Hart Heverlee, KSO Lemmens, Ligo Oost-Brabant, Mater Dei, Paridaensinstituut, Sancta Maria Secundair, Sint-Jansschool, LUCA Lemmens, 30CC, Bib Tweebronnen, Erfgoedcel, fABULEUS, Het nieuwstedelijk, KU[N]ST Leuven, MATRIX, M Leuven, Vesalius, STUK, LOV-traject ...

Realisaties

We voerden voorbereidende 1-op-1 gesprekken met verschillende onderwijs- en cultuurpartners om de noden in kaart te brengen. Daaruit bleek een grote interesse in structurele partnerschappen en samenwerkingen tussen cultuur- en onderwijsinstellingen.

In de kick-off van het labo met 35 deelnemers in april en een tweede bijeenkomst in mei faciliteerden we de matchmaking tussen onderwijs- en cultuurpartners. In het najaar van 2024 focussen we op de concrete uitwerking van de verschillende experimenten: concept, taakverdeling, middelen, engagement...

De ambitie? In januari 2025 tien projecten lanceren in onze Leuvense scholen, waarin onderwijs en cultuur elkaar versterken.

Uitdagingen

In veel van onze gesprekken bleek dat structurele samenwerking ook een structurele ondersteuning nodig heeft. We zoeken dus naar financiering om scholen een duwtje in de rug te kunnen geven. Vanuit de ambitieuze Leuvense plannen op cultureel vlak en op het vlak van onderwijsinnovatie liggen daar zeker kansen.

MAAKLEERPLEK

Studio

Situering

Sinds september 2023 is SOM gehuisvest in de maakleerpleksite (oude site van de Molens van Orshoven) en huurt daar een bureauruimte. SOM is partner in maakleerplek vzw. Samen zien we een opportuniteit voor beide partijen om er een SOM-ontmoetingsplek voor leraren, onderwijsprofessionals, leerlingen... over netten en onderwijsniveaus heen te creëren.

Partners

maakleerplek vzw huisvest verschillende leeromgevingen (High Tech Lab, Gereedschappenbib, Herstel Hub Elektro & Textiel, TextielLab en (Foto)Grafisch lab), geïnitieerd door de volgende partners: High Tech Lab, MAAKbar vzw, Maakbaar Leuven vzw, Cas-co vzw en Agno3000. maakleerplek organiseert ook een coworking waar o.a. de partner Werecircle vzw gevestigd is.

Realisaties

- SOM stelt zijn bureauruimte op regelmatige basis ter beschikking aan scholen en leraren. VTI, CVO VOLT en HDC vonden er regelmatig een plek om te vergaderen. Die momenten vormen een uitgelezen kans om de werking van maakleerplek en de kansen voor scholen voor te stellen.
- SOM organiseerde twee verbetermarathons in december en juni op maakleerplek zodat leraren de site beter konden leren kennen. Leraren kregen er een rondleiding op de verschillende deelplekken. ROBtv maakte een sfeerreportage over de verbetermarathon.
- We brachten een story over de mogelijkheden van maakleerplek voor onderwijs naar aanleiding van de Leuven Leert van Buiten-dag van stad Leuven.
- SOM ondersteunt als vaste partner mee de dagelijkse werking van maakleerplek en bouwt mee aan de verdere verzelfstandiging van maakleerplek.

Uitdagingen

Logistiek is het niet altijd evident om je eigen bureauruimte ter beschikking te stellen. We experimenteren daar nog met verschillende scenario's.

Het potentieel van maakleerplek is groot, ook voor scholen, maar wordt momenteel onderbenut door o.a. een gebrek aan een coördinator en een sitemanager.

LEUVENS LEERECOSYSTEEM (LLES)

Studio

Situering

We bouwen samen met onze partners aan een Leuvens leerecosysteem dat non-formeel, informeel én levenslang leren in het Leuvense op de kaart zet, als aanvulling op het huidige (formele) aanbod.

Partners

maakleerplek vzw, stad Leuven, Cas-co, De Drukkerij, Atelier Circuler vzw, Edushakers vzw, Werecircle vzw, UCLL.

Realisaties

SOM voerde mee het strategisch overleg met de partners en bereidde mee het subsidiedossier voor bij het Vlaams Departement Werk en Sociale Economie. Helaas werd de subsidie in eerste instantie niet toegekend. We bereidden een nieuw dossier voor dat werd ingediend op 30 juni 2024.

Uitdagingen

Bij de eerste indiening van het dossier was er onvoldoende duidelijkheid over de rollen van de verschillende partners binnen het leerecosysteem, de manier van samenwerken in termen van leerpaden, de governance-structuur en de wegwerking van drempels voor moeilijker te bereiken doelgroepen. Na deze feedback werd er gedurende een half jaar intensief samengewerkt en afgestemd tussen de verschillende partners om aan deze tekortkomingen tegemoet te komen en een gedeelde visie te ontwikkelen.

CAMPUS CORSO

Studio

Situering

Wat ontstaat er als we leerlingen, studenten en ondernemers samenbrengen in een levensechte commerciële omgeving? Vanuit de SOM-studiowerking ondersteunen we de communicatie, bekendmaking en eventuele toeleiding van geïnteresseerde leraren of scholen voor bepaalde initiatieven van Campus Corso.

Partners

Vzw Edushakers experimenteert als trekker van het project in Campus Corso, samen met onderwijspartners uit Huis 11, KSLeuven, UCLL en de stad Leuven en tal van partners uit het bedrijfsleven en de economische sector.

Realisaties

In opvolging van onze story om de achtergrond en mogelijkheden te schetsen voor het Leuvense onderwijs, brachten we het verhaal van de opening van de kapperszaak, uitgebaat door de leerlingen van Campus Redingenhof en Heilig Hart Kessel-Lo. We verspreidden de reportage via onze nieuwsbrief en sociale media en brachten ook een korte video-impressie via sociale media. Volgend schooljaar publiceren we ook nog enkele getuigenissen van internationale uitwisselingen die een link hadden met Campus Corso.

Uitdagingen

Los van het succesverhaal van de kapperszaak, blijft het een uitdaging om scholen te betrekken in de werking van Campus Corso in het kader van ondernemerschap.

FESTIVAL NEW HORIZONS ROND DIERIC BOUTS

Studio

Situering

We kregen de vraag van KU[N]ST Leuven om input over hoe ze leraren kunnen bereiken. We kwamen een aantal keer samen met de coördinator van het festival en een aantal partners in de stuurgroep participatie. We wilden samen met Kunst Leuven scholen de kans geven om ook zelf aan de slag te gaan binnen het festival. SOM verzorgde de bekendmaking en zocht mee naar geïnteresseerde leraren en scholen.

Partners

KU[N]ST Leuven

Realisaties

De overlegmomenten en oproepen resulteerden in twee expo's van CVO Volt Horizons in high VOLTage! en Ligo "Vier het leven, vier de kunst en vier het beeld". Een groepje leraren wiskunde ontwikkelde ook lesmateriaal bij het werk van streetart-kunstenaar Leon Keer.

Uitdagingen

Er lag een groot potentieel voor leraren om contacten te leggen en een uitdagende leeromgeving te scheppen voor hun leerlingen, maar de respons bleef al bij al beperkt.

FTI AND&

Studio

Situering

Maart 2024 stond in Vlaanderen volledig in het teken van het Flanders Technology & Innovation (FTI) festival. Ook Leuven deed niet onder als regio met een sterk technologie- en innovatie-ecosysteem. De stad kleurde helemaal paars voor dit grootse innovatiefestival, waar de 'changemakers' van vandaag samenkwamen om een antwoord te zoeken op de uitdagingen van vandaag en morgen. FTI Leuven zette de 'future generations' centraal in het programma. Als Leuvense onderwijsnetwerk werden we gevraagd om mee te bouwen aan een inspirerende onderwijsdag op 18 maart.

We zetten samen met FTI een onderwijsdag op poten voor het basisonderwijs (PLAY), met STUK voor het secundair onderwijs (ARTS & SCIENCE) en we bouwden een AFTERWORK uit met 3 workshops over AI voor onderwijsmakers.

Partners

- and& / FTI Leuven team, Leuven Mindgate
- Brightlab, IMEC, KU Leuven, UCLL, Technopolis... (PLAY)
- STUK (ARTS & SCIENCE)
- Studio Stadhuis (AFTERWORK)

FTI AND&

Studio

Realisaties

- 1000 leerlingen uit de tweede graad basisonderwijs kwamen naar PLAY, een technologie-expo vol spannende workshops rond technologie en een wetenschapsshow. Al na 24 uur was de dag volzet.
- 400 leerlingen tweede en derde graad secundair onderwijs kwamen naar ARTS & SCIENCE, een parcours op het kruispunt van kunst en technologie. We brachten vooraf ook de betrokken leraren samen in STUK voor een kennismaking met het kunstencentrum en het aanbod. STUK voorzag een lekkere lunch.
- 70 leraren & onderwijsmakers verschenen op onze AFTERWORK, een satellietevent binnen FTI met enkele prikkelende sprekers over AI in onderwijs.
- We capteerden de 3 lezingen en maakten die beschikbaar op onze website:
  - Leen Sevens: AI-cademisch Onderwijs Onder de Loep
  - Robbe Wulgaert: AI in de klas - van A tot Zwerfvuil
  - Laurens Naudts: Generatieve AI in onderwijs - rechtvaardigheid en authenticiteit
- We maakten een wegwijzer voor leraren die hun eerste stapjes willen zetten met AI in onderwijs. Die bleek bijzonder populair te zijn.
- We schreven een story als terugblik op deze onderwijsdag binnen FTI: Hoe kunnen we een beter Le(u)ven maken vandaag én morgen?

Dankzij deze onderwijsdag bereikten we heel wat leraren die voordien nauwelijks gehoord hadden van SOM. We legden ook contacten met VAIA, die in de toekomst van pas kunnen komen bij nieuwe uitdagingen op het vlak van generatieve AI en onderwijs. Ons interview met Andy Thys, verbonden aan het Centrum voor Instructiepsychologie en -technologie aan de KU Leuven en docent in het postgraduaat digitale didactiek, biedt alvast een blik op wat daar zoal speelt.

Uitdagingen

De rol van SOM werd door FTI Leuven niet voldoende geëxpliciteerd, waardoor de verwachtingen niet goed op elkaar afgestemd waren. In de toekomst moeten we erover waken dat er bij aanvang betere afspraken gemaakt worden.

VERRIJKTE SCHOLEN

Studio

Situering

In de slipstream van de zomerschool ontstond de vraag naar een structureel ingebed initiatief om dezelfde groep leerlingen ook tijdens het schooljaar te ondersteunen. Het SOM-netwerk heeft steeds de ambitie geuit om de zomerschool in het bredere kader van gelijke onderwijskansen in het Leuvense onderwijsveld te plaatsen. De impact van 2 weken zomerschool is immers beperkt. Deze ambitie heeft geleid tot de verkenning voor een SOM-labo over duurzame onderwijskansen in Leuven.

KU Leuven ondertekende op 1 oktober 2022 een samenwerkingsovereenkomst met TADA in Brussel om onderwijsongelijkheid te verminderen en diversiteit en inclusie te verhogen door leerlingen, studenten en personeel te engageren.

SOM en KU Leuven Engage slaan daarom de handen in elkaar om te verkennen of we in de Leuvense context een toekomstatelier kunnen ontwerpen voor jongeren tussen 10 en 14 jaar. Dit als puzzelstuk in de brede ambitie van onderwijspartners, welzijnspartners en lokale overheid om in Leuven gelijke onderwijskansen waar te maken voor alle leerlingen.

Partners

KU Leuven Engage, TADA Brussel, lagere school SMDL, KS Leuven

Realisaties

De verkenningsfase van het labo leidde tot een conceptnota. Een gesprek met de coördinerend directeurs (codi's) van de scholen in de Leuvense binnenring gaf een duidelijk draagvlak: een soort TADA-werking kan de noden van scholen helpen ondervangen. Er volgde een bezoek aan TADA Schaarbeek en een brainstormsessie over een Leuvens concept. Er ligt nu een concreet voorstel om een Leuvens toekomstatelier op te starten vanaf september 24.

Uitdagingen

Er is nog geen volledige duidelijkheid over het administratieve kader en de financiering. Daar wordt nu volop aan gewerkt.

SOM START

Community

Situering

De opstart van het schooljaar zetten we met het brede netwerk graag enthousiast in. We boden het afgelopen jaar 4 korte lezingen aan rond 4 speerpunten die centraal stonden in onze werking. Tijdens het netwerkmoment verwenden we naar goede traditie onze partners, deze keer met de deskundige hulp van de leerlingen van de opleiding horeca aan het VTI en hun leraren. Je leest er alles over in onze story.

Partners

VTI

Realisaties

Een dikke 100 onderwijsmakers volgden een divers programma met 4 korte lezingen, elk met een spreker die rond 1 hoofdthema van het werkjaar iets kwam vertellen.

Jona Van den Bossche is directeur van Matadi, een inclusieve school die naast regulier basisonderwijs ook buitengewoon onderwijs biedt voor type basisaanbod en type 9. In zijn keynote inspireerde Jona met dit uitdagende transitietraject van 2 aparte scholen naar 1 inclusief verhaal.

We interviewden Jona over zijn visie op inclusie en brachten ook een story over de werking van Matadi.

Graziela Dekeyser en Panayota Cotzaridis inspireerden met theoretische achtergrond en authentieke verhalen over uitdagingen en kansen op het vlak van diversiteit in de leraarskamer. Meer duiding bij het belang van diversiteit in de leraarskamer brachten we in een interview met Graziela Dekeyser.

Onderzoeker en docent Andy Thys schetste de mogelijkheden die generatieve AI biedt en waar we rekening mee moeten houden bij de uitbouw van ons onderwijs. Ook Andy interviewden we nadien over hoe de AI-geassisteerde leraar de niet-AI-geassisteerde leraar altijd zal overtreffen.

Theatermaker en directeur van Het nieuwstedelijk Stijn Devillé bracht als intendant van Leuven Europese Culturele Hoofdstad 2030 (LOV) een inspirerend pleidooi over de kracht van kunst en cultuur in onderwijs. In het kader van ons labo onderwijs x cultuur zoeken we volgend jaar nog naar de meest geschikte manier om zijn inzichten te delen met het Leuvense onderwijs.

FORUM ALL-IN-CLUSIE

Community

Situering

We zien meer en meer diversiteit in onze klassen. Ook voor de covid-pandemie uitten directies de bezorgdheid dat er behoefte is om inclusie sterker te maken en beter te ondersteunen.

Met het forum wilden we tegemoetkomen aan die behoefte door inspirerende voorbeelden van goede didactische praktijken te delen en interessante cases meer zichtbaar te maken binnen de Leuvense context.

Partners

Matadi, Sint-Jansschool Leuven, CLB, stad Leuven, Tendesselaer BuBao, KU Leuven, leersteuncentrum, UCLL en LOP.

Realisaties

Het forum kende met 87 deelnemers een mooie opkomst voor onze keynotespreker Beno Schraepen en de 4 workshops van Annet de Vroey (expertisecentrum Inclusive Society van UCLL), Lucas Hermans (Eureka), Jona Van den Bossche en Nena Erzeel (Matadi) en pedagogisch begeleiders basisonderwijs Katleen Gillard en Judith Verhaert (KOV en GO!).

We documenteerden de kennis en inzichten in de eerdergenoemde story met Jona Van den Bossche, in een algemene fotoreportage, een langer interview met orthopedagoog en onderzoeker Beno Schraepen en een interview over de aanpak binnen Eureka met spreker Lucas Hermans en Eurekaoprichter Anny Cooreman.

Uitdagingen

Inclusie is een complex en genuanceerd verhaal. De workshops mochten daarom wat langer duren dan voorzien, zodat deelnemers meer de kans hadden om vragen te stellen of in interactie te gaan met onze deskundigen.

OPEN SOM-RAAD

Community

Situering

Jaarlijkse communitybuilding. De Open SOM-raad viel dit jaar op de Dag tegen Racisme en Discriminatie. Aangezien er wel een stevig haakje te leggen viel naar onze werkingen, besloten we de Open SOM-raad binnen die thematiek te houden.

Geen lezingen of waarschuwingen echter dit keer, maar wel een poging om aan den lijve te ondervinden wat de beste dam is tegen discriminatie in het algemeen: elkaar echt leren kennen. Liefst in een gezellige context, en bij een lekkere hap. Dat werd dus het doel van onze Open SOM-raad bij Ligo, Esperanto voor 'verbinding'.

Partners

Ligo Oost-Brabant, Sabil vzw, Speak Up!-ambassadeurs, Switchers (HDC)

Realisaties

De opkomst zat met 100 aanwezigen best goed en ook het publiek was wat diverser dan bij andere SOM-evenementen, zowel op het vlak van leeftijd als op het vlak van socio-culturele achtergronden. De deelnemers gingen aan de hand van een menukaart met vragen in een soort speeddates in gesprek met elkaar over thema's waarbij ze de kans kregen elkaar op een onverwachte manier beter te leren kennen. De avond werd enthousiast onthaald. Meer info in onze story met fotoverslag.

Uitdagingen

De organisatie van 2 events waarop SOM-plus wordt uitgenodigd, vraagt veel tijd en inspanning van het SOM-team, zeker in een week waarin ook het FTI and&-festival op het programma stond. Net als vorig jaar moeten we kritisch blijven onderzoeken of 2 grote evenementen per jaar zinvol zijn, aangezien we ook daarnaast events organiseren voor het bredere onderwijsveld (fora, FTI...).

SEMINARIE ORGANISATIENETWERKEN

Community

Situering

Studio Stadhuis en SOM organiseren een opleiding rond organisatienetwerken.

Partners

Studio Stadhuis

Realisaties

Een twintigtal aanwezigen volgde het seminarie met boeiende sprekers. Het werd een ideaal moment om te professionaliseren door kennis en expertise te delen rond organisatienetwerken met collega-netwerkexperten. SOM werd er voorgesteld als concrete case.

Uitdagingen

Dergelijke momenten kunnen zeker nog interactiever. Vanuit een gesprek met tweerichtingsverkeer leer je het meest. Op die manier kunnen de concrete cases ook meer worden uitgediept.

VERBETERMARATHONS

Community

Situering

We organiseerden dit schooljaar tijdens de examenperiodes van december en juni telkens een verbetermarathon. Het doel was tweeledig: SOM en maakleerplek meer bekend maken bij leraren en informeel contact stimuleren tussen SOM en leraren en leraren van verschillende scholen onderling.

We doen dat door de leraren voor een dag centraal te plaatsen en zoveel mogelijk te verwennen terwijl ze hun verbeterwerk kunnen doen.

Partners

maakleerplek vzw

Realisaties

Het concept valt vooral bij jongere leraren in de smaak. We bereikten telkens een twintigtal leraren die in de loop van de dag enkele uren kwamen verbeteren. We kregen de kans om er SOM en maakleerplek voor te stellen in een korte rondleiding. Tijdens die momenten ontstonden er nieuwe contacten en kansen voor leraren en leerlingen op de verschillende scholen.

Ook daarbuiten leverde het wel wat publiciteit op voor het Leuvense netwerk en de activiteiten op maakpleerplek dankzij de reportage die ROBtv onverwacht kwam draaien.

Uitdagingen

We beschouwden dit jaar als een experimenteerjaar. De opkomst bleef met enkele tientallen leraren relatief beperkt, maar veel meer mensen kunnen we ook niet ontvangen op maakleerplek. We moeten dus vooral goed evalueren of wat er ontstaat aan bekendmaking en communitybuilding de tijd, energie en kosten waard zijn.

Nu het concept enige bekendheid begint te genieten, moet volgend jaar blijken of we nog wat meer en andere leraren kunnen aantrekken en of we zo ook andere interessante locaties in de kijker kunnen zetten.

SOM-BUREAU VOOR LERAREN

Community

Situering

In het kader van ons engagement op maakleerplek stelt SOM zijn bureauruimte op regelmatige basis ter beschikking aan scholen en leraren. VTI, CVO VOLT en HDC vonden er regelmatig een plek om te vergaderen. Die momenten vormen een uitgelezen kans om de werking van SOM en maakleerplek en de kansen voor scholen voor te stellen.

Partners

maakleerplek vzw

Realisaties

We merken dat er zeker vraag is naar vergaderruimte buiten de eigen schoolmuren. Deelnemers geven aan dat het verfrissend werkt en spreken van een interessante kennismaking met SOM en maakleerplek. Uiteindelijk ontvingen we op die manier 34 verschillende leraren, pedagogische begeleiders en directieleden op verschillende momenten doorheen het schooljaar.

Uitdagingen

Aangezien we onze eigen bureauruimte afstaan op het moment van dergelijke vergaderingen, is het logistiek soms wel een uitdaging. We experimenteren daarom met een reservatiesysteem op vaste dagen, zodat we kunnen anticiperen.

SOM-MEMORANDUM

Community

Situering

Voor het eerst in zijn geschiedenis publiceert het Leuvense onderwijsnetwerk SOM een memorandum met uitdagingen en ideeën voor toekomstige beleidsmakers. De tekst ontstond binnen de SOM-raad.

Partners

Het hele onderwijsnetwerk vertegenwoordigd door de SOM-raad.

Realisaties

Dat het lukt om zo'n memorandum op te stellen over netten, ideologische achtergronden en onderwijsniveaus heen toont dat we in Leuven een heel apart samenwerkingsverband hebben. Met dit memorandum laat het SOM-netwerk zijn stem horen, maar wil het ook aan de buitenwereld tonen hoe boeiend het is om niet in je hokje te blijven zitten en met elkaar in gesprek te gaan. Meer achtergrond en inzichten bij het memorandum in onze story waarin we onze voorzitter Jan Elen en SOM-raadslid Kwinten Keulemans interviewen over de tekst.

COMMUNICATIE

WEBSITE

De website is de landingsplaats voor alle activiteiten van SOM. We brengen er alle informatie over SOM en zijn werking (achtergrond netwerk, labo's, studio, community, publicaties, story's, kalender voor het Leuvense onderwijs). SOM is de afgelopen jaren sterk gegroeid, zodat de structuur van de site aan een update toe was.

De nieuwe website heeft een eerste jaar proefgedraaid. We nemen op dit moment de werking en de gebruiksvriendelijkheid onder de loep en zullen in de loop van volgend jaar enkele aanpassingen laten doorvoeren. Het doel is de werking van SOM zo goed mogelijk te ontsluiten en een servicefunctie te bieden voor activiteiten van partners.

Realisaties

We publiceerden het afgelopen schooljaar via onze site:

- 29 verhalen via: Stories - SOM (samenonderwijsmaken.be);
- 23 nieuwe portretten op onze online community. Enkele andere kregen een update. Sommige mensen krijgen daar ook wat ruimer de plaats in een klein interview, zoals nieuwe medewerkers (Eva Van de gaer, Aysegül Akbal) of portretten in het kader van onze prioriteiten (Jona Van den Bossche) of om oproepen van partners te ondersteunen die voortkomen uit onze werking of die binnen onze speerpunten passen (Anke Deroost);
- een 70-tal kalenderitems, met de mogelijkheid tot inschrijving of doorverwijzing naar externe partners.

NIEUWSBRIEF

Realisaties

De SOM-nieuwsbrief wordt maandelijks verstuurd naar 1630 mailadressen. We verstuurden het afgelopen schooljaar 11 nieuwsbrieven.

Uitdagingen

Er blijven relatief weinig leraren geabonneerd, al lijken het er meer dan vorig jaar.

SOCIALE MEDIA

Met de sociale media kanalen proberen we onze online community verder uit te bouwen. We zetten die kanalen ook in om (updates van) de SOM-werking in de kijker te zetten.

Ons bereik is op alle kanalen mooi gestegen ten opzichte van vorig werkjaar.

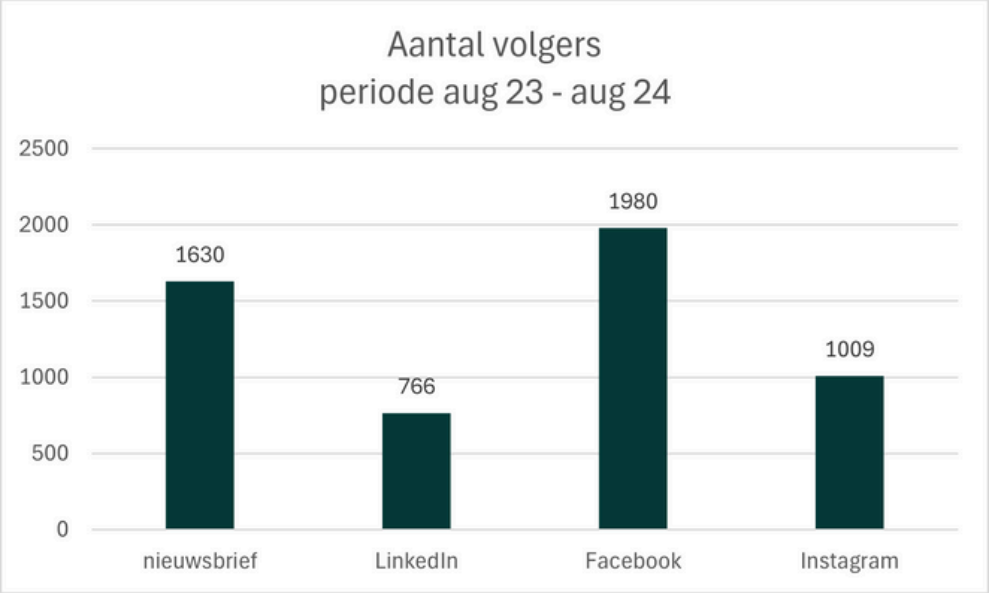

INTERNE PROCESSEN

Een goede werking staat of valt met de interne organisatie. We kunnen daarbij rekenen op een aantal vaste structuren en overlegmomenten met mensen binnen en buiten het netwerk.

SOM-RAAD EN SOM-PLUS

De SOM-raad vindt 5 keer per jaar plaats.

Samenstelling:

- SOM-voorzitter
- SOM-coördinatie
- Schepen van onderwijs Leuven
- Afdelingshoofd dienst onderwijs Stad Leuven
- KU Leuven: vice-rector onderwijs, afdelingshoofd dienst diversiteit
- UCLL: strategische cel en programmadirecteur onderwijs
- Voorzitter LOP
- Directeur KS Leuven
- Directeur scholengroep Leuven-Zuid
- Directeur Scholengroep 11 basis- en secundair onderwijs
- Directeur scholengroep Archipel
- Directeur scholengemeenschap de 4Sprong
- Directeur scholengroep BaO Leuven-Landen-Tienen
- Directeur Centra voor leerlingbegeleiding
- Afgevaardigde Zevensprong
- Afgevaardigde Steinerschool
- Afgevaardigde Ligo Oost-Brabant

De SOM-plus, waarin alle scholen en onderwijsinstellingen (79 ondertekenaars van het charter) vertegenwoordigd zijn, is de aanvulling op de SOM-raad en komt 2 keer per jaar samen. (SOM start en Open SOM-raad)

SOM-BUREAU

Het SOM-bureau komt een 10-tal keer per jaar samen. Het volgt de dagelijkse werking op van SOM, bereidt het jaaractieplan mee voor en bewaakt de uitvoering.

Samenstelling:
- SOM-voorzitter
- SOM-coördinatie
- Kabinetsmedewerker Schepen onderwijs stad Leuven
- Directeur De Ring
- Directeur HDC
- Directeur KSO Lemmensinstituut
- Afgevaardigde lager onderwijs

SOM-TEAM

Het SOM-team staat in voor de dagelijkse werking van SOM.

Structureel overleg:
- SOM-coördinatieoverleg + voorzitter (tweewekelijks)
- SOM-bureauoverleg
- SOM-teamoverleg (wekelijks)
- SOM-communicatieoverleg (wekelijks)
- Overleg met de dienst onderwijs (maandelijks)
- Overleg met LOP (minstens 1/jaar)
- Overleg met Schepen van Onderwijs (tweewekelijks)

Engagementen:
- Internationale delegaties: Leiden (Ndl)
- Ontvangst studenten LIMBO
- Stuurgroep Participatie n.a.v. New Horizons (2x/jaar)
- FTI and& festival
- Stuurgroep Leuven zonder racisme (2x/jaar)
- Overleg met stad, VAIA, focusgroep 'Versterken van de leraar en de scholen op vlak van cultuureducatie', resonantieraad LUCA
- Overleg Sociaal.net, KU Leuven (museum Vesalius), Ode aan de Donkerte, Mobile School, Avansa
- Kennismaking stad dienst Cultuur
- Overleg maakleerplek: dagelijkse werking (wekelijks)
- Overleg maakleerplek: strategisch (tweewekelijks)
- Overleg strategische werkgroep Leuvens Leerecosysteem

© Foto's: Bavo Nys Fotografie, Siemon Vanderhulst (Wandercam), Gino Bombeke & Illias Teirlinck